

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre — — 180 Lei.
Fél évre — — 90 Lei.
Egy negyed évre 45 Lei.
Egy órára — — 15 Lei.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG

Arad és csanádi egyes-
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 332.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résevény
Társaság.

Bulevardul Regele Ferdi-
nand L. (József köh.-ut. 22-
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1921

Főszerkesztő:
Stauber József.

Csütörtök, január 27.

A vasuti forgalom maximálása.

Az egyes üzletvezetőségeknek saját hatáskörébe tartozott, hogy vonalakon a szükséghez képest egy-egy vonatot forgalomba helyezzenek. A CFR. központi vezérigazgatósága most a vasuti forgalom maximálásáról rendeltet adott ki, amely szerint a fővonalakon a gyorsvonaton kívül egy személyvonatpár, egy kezelő tehervonatpár, egy szén- és üres szerelvény, egy tűzifa- és üres szerelvény közlekedhetnek. A mellékvonalakon egy személyvonatpár, egy szénvonat és üres szerelvény közlekedhetnek. Ha az üzletvezetőségek ezeken a vonatokon kívül még egy vonatot akarnak forgalomba helyezni, akkor erre engedélyt a bucurestii vezérigazgatóságtól kell kérniük.

Hegedüs a vagyonválságról.

BUDAPEST. Hegedüs Lóránt magyar pénzügyminiszter tudósítónk előtti kijelentése, hogy a vagyonválságot csak a tökéletes kamathátralék kifizetésére szabad fordítani. Meg kell szüntetni — mondotta. Hegedüs és meg is fog szünni az az egészségtelen állapot, hogy a közönség elértéktelenedett pénzén lázasan vásároljon. Olyan államjegyekkel rendelkezünk, amelyek fedezet birtokában bankjegyszámba mehetnek.

BUDAPEST. Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter a kormányzópart klubjában képviselő előtt kijelentette, hogy május elején megtörténik a magyar pénz kicserélése államjegyekre. Elmondotta a miniszter, hogy a Pesti Kereskedelmi Bankkal és a Magyar Általános Hitelbankkal számításokat végeztetett arról, hogy milyen terhet jelent számukra a tervezett bankadó. A számítások szerint mindegyik bank rendkívül jelentékeny adót fog fizetni.

Az aradi orvosi kamara.

Az aradi orvosok tegnap délután a vármegyeháza tanácsstermében dr. Demján Aurél közkórházi igazgató főorvos elnöksége alatt ülést tartottak, amelyen elfogadták a dr. Vikár orvosegenerális által kidolgozott orvosi kamara tervezetét. A gyűlésen elhatározták az orvosok, hogy nem olvadnak bele a megyei orvosi kamarába, hanem külön orvosi kamarát létesítenek, mert más teendőik vannak, mint a megyei orvosoknak. Együttel elhatározták, hogy az oradeamarei (nagyvárad) és timisoarai (temesvári) orvosokat felhívják, hogy szintén önálló kamarát létesítsenek.

Uj utakon a francia-magyar külpolitika.

Páris. A Briand-kormány első minisztertanácsán kinevezték az új államtitkárokat. A külügyminisztérium államtitkára Danielou lett, akinek hatásköre tul fogja haladni az eddigi külügyi államtitkárokét, amennyiben a külügyminiszter hatáskörének egy része a külügyi államtitkárság lesz. Danielou kinevezése igen jelentős

Franciaország és Magyarország jövődjé viszonyára is, mert az összes francia diplomaták között Danielou ismeri legjobban a magyar viszonyokat. Ezelőtt két hónappal tett egy föbbtetés tanulmányutat Magyarországon és behatóan informálódott az ország állapotáról. Ő volt a francia kamarában a trianoni béke előadója.

Bécs és Budapest.

— Aradi nyilatkozat a két fővárosról. —

Egy ismert aradi pénzkapacitás, aki hosszabb ideig tartózkodott Bécsben és Budapesten s alaposan tanulmányozta az ottani viszonyokat, tegnap tért haza külföldi újáról és impresszióiról az Aradi Közlöny munkatársának a következőket mondotta:

— Bécs már nem is hasonlít a háború előtti császárvároshoz. A város külső képe teljesen megváltozott. Az idegenforgalom talán még sohasem volt oly nagy Bécsben, mint most. Tömegesen keresik fel a külföldiek Ausztria fővárosát s minthogy, valutájuk magas, sokkal olcsóbban élnek, mint az osztrákok. Egy török fontért például Bécsben 400 koronát fizetnek. Főként franciák, angolok és amerikaiak keresik fel Bécset s minden lehető összevásárolnak, amit azután hazájukba szállítanak. Ez az óriási idegenforgalom azt fogja eredményezni, hogy az osztrák ipar nagy mértékben fellendül. Az osztrák hivatalos körök már felismerték ennek előnyét, mert a kereskedelmet az egész vonalon szabadabbá tették, akárcsak a németek vagy csehek. Az osztrákok senmi akadályt sem gördítenek az ipari termékek kiszállítása elé és ez az oka annak, hogy a külföldiek inkább Bécset, mint Budapestet keresik fel. A nagy idegenforgalom természetesen az életet is nagyon megdrágította s a külvárosokban valóságos nyomorognak az emberek. Bécsi tartózkodásom alatt arról értesültem, hogy az antant a közel jövőben nagy élelmiszerszállítványokat küld Ausztriába, s arról is tudomásom van, hogy az osztrák kormány a közeljövőben nagyszabású külföldi kölcsönt kap. Azt az érdekességet tapasztaltam Bécsben, hogy az emberek egyáltalában nem politizálnak. A bécsiek

legnagyobb része csak az üzlettel törődik és nagyon sok pénzt keres. Ennek pedig az a következménye, hogy a sokat kereső emberek belevetik magukat az élet örömeibe és két kézzel szórják a pénzt. A lakosság legnagyobb része a tőzsdéből él. Mindenki a börzén játszik. Eddig az árak emelkedő tendenciát mutattak, de az utóbbi napokban, amikor az osztrák valuta javulni kezdett, a külföldi értékek rohamosan zuhanlaktak. Aradi barátaim sokat kérdezősködtek tőlem az állítólagos bécsi forradalomról. Kijelenthetem, hogy Bécsben nem történt senmi. Halvány nyoma sincs annak, hogy a tömegek forradalmat akarnának. E hó 18-án körülbelül 4000 férfi és nő vonult fel a rendőrség vezetésével a legnagyobb rendben. A tömeg a drágaság ellen tüntetett. A legkisebb rendzavarás sem fordult elő s mindössze annyi történt, hogy a Grandhotel egyik ablakát törték be. Érdekes az is, hogy Bécsben nem lehet látni katonát, mert a katonák nagyrésze is polgári ruhában jár és üzlet után uéz.

— Bécsből ellátogattam Budapestre is. Bécs után a magyar főváros szinte kihaltnak látszik. Az idegenforgalom a minimumra csökkent, ami főként az utlevélműveletnek tudható be. Konstatálható azonban, hogy Budapesten a viszonyok már normálisak és senkit sem bántanak. Érdeklődtem budapesti barátaimnál, mi az oka annak, hogy a magyar ipari termékek nem találnak piacot a külföldön. Azt a felvilágosítást kaptam, hogy a magyar hatóságoktól nagyon nehezen lehet kiviteli engedélyt szerezni. A magyar kereskedőkörök még mindig kompenzációs alapon akarnak dolgozni s ezért nem tudnak fizeteket kötni.

Igy azután Budapestről az idegenforgalom Bécs felé húzódott. A budapesti politikai élet főként az Ausztriának ítélt három vármegye sorsával foglalkozik. Beavatott politikai körökben az a vélemény, hogy az antant a három vármegyében népszavazást fog elrendelni s a magyar intéző körök azt remélik, hogy a népszavazás eredménye Magyarország javára fog szolgálni. Végül meg kell említenem azt is, hogy a vasuti forgalom ugy Ausztriában, mint Magyarországon békebeli színvonalra emelkedett. A vasutak nagyszámú személyzetet foglalkoztatnak s a forgalom percnyi pontossággal bonyolódik le. A bécsi gyorsvonattal érkeztem haza s kijelenthetem, hogy egy a román, mint a magyar határrendőrség és vámhivatal a legnagyobb előzenyiséget tanúsítja az utasok iránt.

Támadás bá o Ullmann Adolf ellen

Az Aradhegyaljai vasut ügye.

BUCURESTI. Baró Ullmann Adolf a Magyar Általános Hitelbank több igazgatójával a napokban Bucurestibe érkeztek, hogy a bank érdekeltiségehez tartozó erdélyi vállalatok ügyeit rendezzék. Ezzel a látogatással kapcsolatban több kormánypartii lap többek között ezeket írja: A liberálisok állandóan támadják a kormányt azért, hogy a iassli és bucurestii telepeket idegenek kezére játsszák át, de nem emlékeznek meg arról, hogy a 60 kilométeres Aradhegyaljai villamos vasut ma már a liberálisok kezén van. Állandóan azt hangoztatják, hogy a kormány idegenekkel dolgozik, de hallgatnak arról, hogy ok a budapesti Ullmann Adolfal társulnak. A kormánynak kötelessége, hogy visszavásárolja az Aradhegyaljai villamos vasutat. A villamos telepet pedig át kell adni Aradnak.

Tömeges menekülés Amerikából.

LONDON. Newyorkból igen sok ember érkezett Southamptonba az imperator nevű gőzessel. Valamennyien mint ingyenutasok tettek meg az utat az Océánon át. Az angol hatóságok lejelentették előttük, hogy vagy fizessenek magas összegű büntetést, vagy pedig egy hónapra bezárják őket. Kiderült, hogy a newyorki rendőrség felkutatja a nem kívánatos elemeket s ez az indító oka annak, hogy az emberek tömegesen menekülnek az Egyesült Államokból. A legtöbb Cunard hajón, amelyet az utóbbi három hónap alatt a newyorki kikötőből kifutottak, rengeteg ingyenutas hagyta el az Ujvilágot.

A román—osztrák

kereskedelmi szerződés.

BÉCS. A parlament jelentősebb vita nélkül megszavazta a Romániával és Jugoszláviával kötött kereskedelmi szerződést. A törvényjavaslatot Volker Ottó képviselő terjesztette elő. Indoklásában kiemelte a szerződés fontosságát, mert ezzel tette meg Ausztria az első lépést, hogy véget vessen azoknak az egyoldalú kötelezettségeknek, amelyeket a saint-germaini békeszerződés rótt rá. Eddig ugyanis a győző államokkal szemben kénytelen volt a legnagyobb kedvezmény elvét érvényesíteni, anélkül, hogy az osztrák alattvalókkal szemben ezek az elvek a győző államokban alkalmazást nyertek volna. A most szentesített szerződések végre megadják az osztrák állampolgároknak is azt a jogot, hogy élhetnek a legnagyobb kedvezmény előnyeivel, letelepedhetnek Romániában, szabadon folytathatnak ipari és kereskedelmi tevékenységet. Ugyanezen a parlamenti ülésen elfogadták a Németországgal kötött gazdasági megegyezést is.

Baklanoff öt napos fogsága.

Egy chicagói lapban nemrég különös támadás jelent meg Baklanoff György, a jól ismert orosz énekes ellen, aki jelenleg az ottani operában vendégszerepel. Egy lelkész írta a támadó cikket, amelyben az „erkölcstelenség” vádját emeli Baklanoff ellen s azt követeli, hogy a színház haladéktalanul bontsa fel a szerződést. Az ügynek — mint az amerikai lapok írják — érdekes előzményei vannak. Baklanoff tavaly is Chicagóban énekelt és egy szép nyári napon autókirándulásra vitte a barátját, egy chicagói fiatal urasszonyt. Az autószámlát az asszony fizette, ráadásul a gépkocsit ment az állam határán, Amerikában pedig úgy szól a törvény, hogy ha valaki nem a saját feleségével autózik át egy másik állam területére s ráadásul az autó számláját a hölgy fizeti, beleütközik a nőkereskedelem ellen hozott törvény paragrafusába. Baklanoff ellen eljárást indítottak, amelynek következményei elől tavaly úgy menekült meg, hogy hirtelen átutazott Európába. Amikor azután az idén visszatért Amerikába, a newyorki kikötőben már vártak rá a hatóság képviselői és a világhírű énekesnek öt napig kellett raboskodnia Ellis Island fogházában „leánykereskedés” üzemeltetése miatt. A chicagói lelkész ezt a bűnét lobbantja most a szemére a nyílt levélben s ezért a kis nyári autókirándulásért akarná örökre száműzni Baklanoffot Chicagóból.

Megsemmisítették

az ügyvédi kamarai választásokat.

Az aradi ügyvédi kamara a múlt év október 27-én tartott közgyűlésén megválasztotta a kamarai tisztviselői karát és választmányát. A megválasztott tisztviselői kar és választmány névsorát dr. Avramescu Vazul törvényszéki elnök, mint a kamarához kirendelt kormánybiztos jóváhagyás végett az igazságszolgáltatás igazságügyi államtitkársághoz terjesztette. Az államtitkárság válasza tegnap érkezett meg Aradra. Az államtitkárság a kamarai választást megsemmisítette azzal az indoklással, hogy a választmány tagjai csak olyanok lehet-

nek, akik jól bírják az állam nyelvét. Az aradi ügyvédi kamara, amelyhez Arad- és Hunyadmegye is tartozik, 170 tagot számlál. Ezek közül 50 a román ügyvédek száma és 50 olyan ügyvéd van, akik jól bírják a román nyelvet. Az igazságügyi államtitkárság döntése után természetesen újja kell alakítani a választmányt, amit dr. Avramescu Vazul törvényszéki elnök fog elrendelni. A döntés azonban nem zárja ki azt, hogy a választmányban olyan tagjai is lehetnek, akik csak magyarul beszélnek.

Irodalom és művészet.

A Pillangó főhadnagy szerzője Aradon.

Komjáthy Károly, a Pillangó főhadnagy című operett zeneszerzője tegnap Aradon tartózkodott. A szimpatikus megjelenésű fiatal komponista, aki különben zenetanár, hosszabb ideig Svájcban élt, majd onnan visszatért Budapestre s most Erdélyben lakó szüleit látogatta meg. Erdélyből jövet kiszállt Aradon és tegnap este megnézte a Cigánygrófnő előadását. Komjáthy a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott az aradi operettegyüttesről, főként Barics Gyula és Olasz Lajos nyerték meg tetszését. Komjáthy Károly elmondta, hogy most Szomaházy Istvánnak egyik librettóját zenésíti meg és hogy ez az operette az egyik budapesti színházban kerül színre. Szerette volna eldirigálni Aradon a Pillangó főhadnagyot, de a színház igazgatója a már megállapított műsört nem változtathatta meg. Komjáthy ma visszautazott Budapestre.

Az ezüst sláry pénteki bemutatója áll az érdeklődés központjában. Különösen kíváncsi a közönség nagy része a szinpadit illetőkre, amelyekről általában nosan tudják, hogy fényesek lesznek. Horváth Mici tolettjét Robe párisi divatszabó tervezte s a népszerű primadonna minden felvonásban legalább kétszer öltözik. Nem marad mögötte Halmos Mici sem, aki a darab folyamán az egyszerű virágáros leány népies öltözetét mint nagyuri dáma, pazar tolettékké váltja fel. A férfi főszereplők közül Jakabfy Dezső valóságos forradalmat idéz elő a férfi divatban elegáns öltözetivel.

A Clira nyomosságát csütörtökön elsőrangú előadásban ismétli meg a színtársulat. A legutóbb nagy sikerrel felelevenített darabot a már ismert szereposztással játsszák ezúttal is.

Kérelem a t. bérlőkhöz. Az aradi színtársulat február 3-tól kezdve csak délutáni előadásokat tarthat. A délutáni előadásokat gondos és jól előkészített műsorral bérletszezonban, rendszeres helyárrakkal tartják meg. A színház igazgatója tisztelettel felkéri a bérlőket, hogy támogassák ezen hibáján kívül jutott változásban a színtársulatot és az előadásokat látogassák, valamint a januárban már esedékessé vált harmadik bérletrészt a pénztárnál befizetni szíveskedjenek.

A délutáni előadásokat a jövő hét csütörtök délután négy órakor ünnepi előadással kezdi meg a színtársulat. Színrre kerül Blaha Lujza 70 éves születésnapjának évfordulóján Krenner Miklós dr. előadásával a Falu rossza. Az előadásokat minden délután 4 órakor kezdik.

Róth József szénkereskedő, özv. dr. Mann Adolfné szajatorium, Tichi Ferenc gombkereskedő, özv. Ruda Józsefné szállodás, Román Gligor sénéál, Horváth Rezső műszerész, Schmidt Sándor sertéskepeskedő.

A színház ügye.

(Mit kér Ungváry Miklós?)

A színiügyi bizottság ma délután dr. Robu polgármester elnökségével ülést tartott, amelyen a bizottság tagjai teljes számban megjelentek. Jelen volt az ülésen dr. Moldován Silvius prefektus, dr. Angel István helyettes polgármester és Szendrey Mihály is. Az ülés elején a polgármester bejelentette, hogy az aradi és timisoarai (temesvári) színiigazgatók a színház kérdésében megállapodtak. Ezt a megállapodást lapunk mai számában már közöltük. Bejelentette a polgármester, hogy a megállapodás szerint az aradi színház zenekara a román operettegyüttes rendelkezésére áll, a timisoarai (temesvári) színházi zenekar pedig az aradi operettegyüttest fogja kísélni. Bejelentette a polgármester azt is, hogy már előzőleg megállapodott Vidrighin Timisoarai (temesvári) főpolgármesterrel arra nézve, hogy az ottani ideiglenes színház az aradi társulat rendelkezésére áll. Ezután Csabó István polgármesteri titkár felolvasta Ungváry Miklós színiigazgató beadványát, amelyben elmondja, hogy kormányengedélye van társulat szervezésére és hogy ezzel a társulattal öt hónapig Timisoarán (Temesvárott) játszhatik. Ungváry február 1-én akarta megkezdeni öthónapos színiátját, de a színiügyi bizottságnak az a döntése, hogy az aradi társulat játszik február 1-től kezdve Timisoarán (Temesvárott), áthúzta számításait. Arra kéri a bizottságot, hívja meg őt is az ülésre, hogy megvédhesse érdekeit. A polgármester megjegyezte, hogy Vidrighin főpolgármesternél érdeklődött s azt a felvilágosítást kapta, hogy Ungvárynak még most sines társulata s hogy azt rövid idő alatt nem tudná megszervezni. Különben is tudomása szerint Ungvárynak nincs megállapodása arra nézve, hogy mikor kezdi meg öthónapos színiátját. Véleménye szerint Ungváry kérelme nem is az aradi, hanem a timisoarai (temesvári) színiügyi bizottsághoz tartozik.

Szendrey Mihály megköszönte dr. Robu János polgármesternek a színház iránt tanúsított jóindulatát s arra kérte a bizottságot, találjon módot, hogy az aradi társulat utazási költségei ne terheljék a társulatot. A színiügyi bizottság elhatározta, hogy megkeresi az üzletvezetőséget az iránt, utaljon ki a társulat tagjai részére kedvezményes vasúti jegyeket.

A Modern Kabaré mai új műsorán jobbnál-jobb magánszámok, két új bohózat, Borszék, Constant, Rudas Bandi, Kránitz Böske, Pila Jonescu, Nádasz Ernő, P. Réthy Irén, Lantos, Lola Slavikovszky, stb. különö tánc- és ének-számokkal szerepelnek.

Gárdonyi—Komlós új operette. A nyáron nagy sikerrel bemutatott „Tűzijáték” című operett szerzői, Gárdonyi Jenő és Komlós Elemér nemrég „Felső hadnagya” címen új operettet fejeztek be, melyet Kovács Imre, a déval, mármárosházi, lugosi és petrozsényi színházak igazgatója elfogadott előadásra. Ugyancsak Kovács színtársulata, mely jelenleg Lugoson működik, lázasan készül a szerzők Tűzijáték című operettjének lugosi bemutatására, mely a jövő héten lesz. A „Felső hadnagya” című operett hangszerezését most dolgozik Gellért Pál, az aradi színház karnagya s az operett, melyről színházi körökben a legnagyobb elragadtatással beszélnek, valószínűleg rövid időn belül Aradon is bemutatják.

Aradi színház.

A III. osztályu kereseti adó.

A III. osztályu kereseti adó folytatálagos tárgyalása folyó év január hó 27-én a következő sorrendben fog történni: özv. Arató Mórné, Atlasz Henrik, Biener József, Farkas és Deutsch, Gellért Gyula, Herczog Lipót, Institoris János, Issekutz Károlyné, Jovin Györgyné, Krótky Jánosné, özv. Kreesmayer Gyulané, Liebermann Lajosné, Nedelkó József és Tsai, Luttwak József, Markovits Jenny, Messer Márkusné, Haász Aranka szatócsok, Hussein Said szőnyegkereskedő, Francia szállítási vállalat, Gruber és Mormenstein szállítók, Marosparti székboldó, Czeiler és Glück, Hesz Gyula tánc-tanító, Fejes József, Hajas Andrásné, Megyes Erzsébet, özv. Szatmári Mihályné tej- és terménykereskedő, Limbeck Győző temetkezési vállalat, Karácsonyi Demeter és Tsa, Pasku Száva termény- és élelmiszerkereskedő, Halász Sándorné, Panker Bálint tézstasutók, Radován Milivoj, Székely Sándor tímár, Zászló Sándor és Társa téglagyártás, Herbein Miklós, özv. Horváth Jánosné tojáskereskedő, Löwi Károlyné aprított tűzifakereskedő, dr. Stauber Andor városi orvos, Winkler József szőlőoltvány eladás, Szabó György, Schulhoff Jakab, Székely Sándor, Nagy Mihály, Csete Sándor szappanfőző, Vámos Mór szeszkereskedési ügynök, Grosz Laura, özv. Balogh Györgyné, Lengyel Józsefné, Pavleti János, seprőkereskedő, Polák Vilmos,

Elfogott rablóvezér.

BUCURESTI. Galac hirhedi banditája, Chiriac, aki hosszú időn át az egész várost rettegésben tartotta, s még a katonasággal is gépfegyveres harcot vívott elfogatásakor, a galaci fogházból a napokban megszökött. Epaminonda rendőrbiztos négy detektívvel tegnap felkereste a brailai rendőrprefektust és kérte, hogy Chiriac elfogatásához adja meg hozzájárulását, mert biztosan értesült arról, hogy a rabló az esti vonattal Galacból Brailába érkezik. A prefektus nyomban teljesítette a nyomozó detektívek kérését és az esti vonat beérkezésénél a detektívek és rendőrök egész csapatjával megszállotta a pályaudvart. A rendőrprefektus még a vonat megállása előtt észrevette, hogy valaki leugrott a robogó vonatról és a sínek irányába indul. Felszólította, hogy igazolja magát, de az illető revolvertüzzel felelt. Hosszu dulakodás után sikerült csak a detektíveknek a hátán megsebesült embert a földre tenni. Csak ekkor derült ki, hogy a revolveres támadó: Chiriac volt. A súlyosan sebesült banditát kórházba szállították, ahol a gyors orvosi beavatkozás megmentette a haláltól.

Két királyi család szerelmi regénye.

MILANO. Az elmúlt napokban megható szerelmi regény nyert boldog befejezést, a melynek szereplői nem kevésbé előkelő személyek voltak, mint egyrészt Konrad bajor herceg, Lipót bajor herceg fia és Ferenc József unokája, másrészt pedig Bona olasz hercegnő, az olasz királyi pár unokahuga. Ezelőtt két évvel ismerkedtek meg véletlenül a római udvar egyik multságán s azóta a bajor herceg nagyon sokat utazgatott Rómába. 1914. elején el is jegyezték egymást, de közben kitört a világháború. Bona hercegnő Olaszországban maradt és öt évig hiúsággal várt jegyesére. Konrad pedig vitézül küzdött az összes német frontokon. A békeszerződés megkötése után a bajor hercegnek első dolga volt, hogy fölkeresse menyasszonyát. Csak hogy Viktor Emánuel király haltni sem akart e házasságról. A szerelem azonban találekony. Bona hercegnőnek sikerült az olasz királynét megnyerni, ezért Viktor Emánuel sem állhatott ellen. Az esküvőt a múlt héten meg is tartották. Részt vett azon az olasz királyné, az anyakirályné, Lipót bajor herceg, Gizella bajor hercegnő, sőt elment Budapestről József főherceg, az Isonzo-front egykori főparancsnoka is.

Bajok a Bukaresti Hirlappal.

(Sulyos vádak dr. Varjassy ellen)

A Bukaresti Hirlap január 25-iki száma, amely ma érkezett Aradra, mindössze két oldalnyi terjedelemben jelent meg. A szerkesztőség bejelenti, hogy ez a szám technikai akadályok miatt jelenik meg csak két oldalon. Az első oldal közepén vastag betűből szedett nyilatkozatban azt mondja a szerkesztőség, hogy a Dimineata január 24-iki és az Adeverul január 25-iki száma sulyos vádakkal illeti dr. Varjassy Lajost és dr. Miklós Gyulát, a lap létrehozóit és vezéreit. Addig is — mondja a nyilatkozat — amíg az ügy teljesen világosan nem áll a közönség előtt, a lap szerkesztősége újságírói tisztessége és politikai becsülete érdekében minden törvényes lépést megtett, hogy régi kiadvállalatával megszakítson minden összeköttetést és ügyvédjei által a lap erkölcsi és anyagi érdekeit megvédelmezze. Lekerült a lapról Gedeon Imre neve is aki mint felelős igazgató jegyezte eddig a Bukaresti Hirlapot.

A Dimineata a következőket írja: Néhány nappal ezelőtt a Vereinigte Papierindustrie német cég papírt ajánlott több bucarestii cégnek különként 32 koronáért. A társaság képviselője nagy meglepetéssel hallotta, hogy a kormány nagyobb mennyiségű papírt vásárolt sokkal magasabb áron. A német cég ezt hivatalos helyen is bejelentette, ahonnan vizsgálat indult meg és ez megállapította,

hogy dr. Varjassy Lajos és dr. Miklós Gyula több száz vagon papírt ajánlottak a kormánynak megvételre különként 11 lei 30 baniért ab Bács. A kormány ezt az ajánlatot elfogadta s dr. Varjassy és dr. Miklós különböző cseh, német és osztrák gyárakból meg is szereztek az eladott papírmennyiséget. Az Ost nevű osztrák társaságtól több száz vagon papírt vásároltak s ebből a mennyiségből 160 vagon megérkezett Giurgiuba. Az eladók számlákat mutattak be a kormánynak, amelyeknek hitelességét azonban a kormány nem ellenőrizhette. Így sikerült a papírost 11 lei 30 baniért eladni, amit Varjassyék 34 koronáért, tehát 4 leiért vásároltak össze. Csak amikor a Vereinigte Papierindustrie képviselője értesült a dologról Bucarestiben, a kormány csak akkor rendelt el vizsgálatot és kinevezett egy bizottságot azzal a megbízatással, hogy a tényállást derítse ki. Hogy mit fog tenni ez a bizottság, nem tudjuk, mi csak azt állapíthatjuk meg, hogy Varjassyék 40 millió kárt okoztak az államnak.

Hogy mennyiben felelnek meg ezek a vádak a valóságnak, azt még nem tudjuk, de mindenesetre kell valaminek a dologban lennie, mert máskülönben a Bukaresti Hirlap szerkesztősége nem szakította volna meg az összeköttetést Varjassyékkal, a lap alapítóival.

A kiutasított artistanők.

(Erdélyben is lesznek razzliák.)

Megirtuk, hogy a bucarestii rendőrség az idegen nemzetiségű artistanőket eltoloncoltatta a főváros területéről. A prefektura az artisták kitiltását egy régebbi rendelet alapján hajtotta végre. Egyelőre 500 artistanőt utasítottak ki, de az összeírás tovább folyik, úgy hogy a közeli napokban újabb kitiltások várhatók. A régi és új Romániában összesen 60.000 artistanő él, ezeknek körülbelül 80 százaléka magyar, akik már régebben, évek óta vannak Romániában. A rendőrség nem akart 60.000 embert kenyértől megfosztani s ezért huzódott a rendelet végrehajtása mostanáig. Az utóbbi időben azonban mind sűrűbben fordultak elő olyan esetek, amelyek arra kényszerítették a prefekturát, hogy haladéktalanul járjon el a nem román illetőségű artistanők ellen. Ismételt feljelentés érkezett a sigurancához, hogy az artisták közül igen sokan idegen államoknak kémkednek. A feljelentések kapcsán néhány esetben tényleg megállapították, hogy a feljelentett artistanők fizetett kémei különböző idegen hatalmak-

nak. A vizsgálat folyamán az is megállapítást nyert, hogy ezek a nők leginkább katonatisztek barátait keresték s a házkutatások alkalmával nem ritkán találtak kompromittáló iratokat, amelyekben katonai titkok iránt érdeklődnek. Eltekintve azonban ettől, az utóbbi időben annyira ellettek hozzátartozóikkal Romániát, hogy az amugy is szűkös lakásviszonyok ma már miattok tarthatatlanná váltak. Megtörtént nem egyszer, hogy régi bucarestii lakosok nem kaptak lakást, mert az artistanők olyan horribilis árakat fizettek, amelyeket egy dolgozó ember fizetni nem képes. A rendőrség a razzliákat a vidéken is, de különösen Erdélyben a legradikálisabban fogja végrehajtani. Azok az artistanők, akiket még nem utasított ki a rendőrség, most úgy próbálnak segíteni magukon, hogy román emberekkel házasságra lépve román állampolgárokká váljanak, hogy csak ne utasíthassák ki őket. Az utóbbi napokban százszámra jelentkeztek artistanők az anyakönyvi hivatalnál, azonban az illetékes hatóságok

ezeket a fiktív házasságokat nem fogják respektálni és minden valószínűség szerint a férfiak ellen is megindítják az eljárást. Sok érdekes epizódja volt a kitoloncolásnak. A rendőrség emberei váratlanul megjelentek az egyes lakásokban, az ajtókat elzárták, a nőket pedig igazoltatták. Aki nem tudta igazolni magát, vagy rögtön kisért róla, hogy idegen nemzetiségű, azt bekísérték a sigurancára és két óra múltán már a vonaton ültek. Természetesen a dolog nem ment ilyen egyszerűen, majdnem mindegyiknek volt, valami külön kérése.

Közvetlen vasúti jegy

Aradtól Budapestig.

Megirta az Aradi Közlöny, hogy a bécs-bucurestii gyorsvonatra az aradi állomáson csak a határállomásig, Kurticsig adnak jegyet. Az aradi állomás főnöksége ma rendeletet kapott a bucarestii vezérigazgatóságtól, amely szerint Aradon a nemzetközi gyorsvonatra Budapestig, illetve Bécsig is lehet jegyet váltani. A jegyek árát francban kell fizetni, ugyancsak francban kell fizetni a podgyász viteldíját és a kutyák szállítási díját is. Arról nem intézkedik a rendelet, vajjon a franc kurzusának megfelelőleg lehet-e meg lehet-e váltani a menetjegyet. A rendelet ezenkívül enyhíti azt a szigorú rendelkezést, hogy a nemzetközi gyorsvonaton kisebb erdélyi állomásokra nem lehet utazni. A rendelet a minimális távolságot 200 kilométerben állapítja meg. Így például Aradról 200 kilométeren belüli távolságra utazik, nem kell a legközelebbi jegyváltó állomásig Brasovig (Brassóig) jegyet váltania, hanem 200 kilométernyi távolságra szóló jegyet kap.

Tilos minden kártyajáték

Ne ijedjenek meg az aradi alsós és pikéttjátékosok, mert egyelőre nem Aradon, hanem a szomszédos Timisoaran (Temesváron) tiltottak be mindennemű kártyajátékot. Az ottani rendőrség ugyanis rendeletet adott ki, amely az összes kávéházakban és vendéglőkben további intézkedésig mindennemű kártyajáték tilos. E rendelet értelmében Timisoaran (Temesváron) ugynevezett kommerszjátékokat sem szabad játszani, tehát nem lehet alsózni, pikettirozni és tarokkozni sem. A timisoarai (temesvári) rendőrséget az indította e rendelet kiadására, hogy a városban nagyon elharapódzott a hazárdjáték, amelyet rendszerint kommerszjátékok leple alatt folytattak. A rendelet a szomszéd város kártyásai között nagy szomorúságot keltett, de annál nagyobb örömet keltett a feleségek körében, akik bizonyára hálát fognak adni a rendőrségnek, hogy a férjüket eltiltotta a kártyajátéktól.

HIREK.

Dr. Beles Jenő — Aradmegye alispánja

Amikor *Mladin* Miklós, Aradmegye alispánja nyugatba vonult, a belügyi részort dr. *Beles Jenő* vármegyei főjegyzőt bizta meg az alispáni teendővel. Azóta dr. *Beles Jenő* a nagyközönség és felettes hatóságai legnagyobb elismerése mellett vezeti a vármegye alispáni hivatalát. Ma azután dr. *Moldován* Silvius prefektus táviratot kapott a belügyminiszteriumtól, amely arról értesíti, hogy dr. *Beles Jenő*t királyi dekrétummal Aradvármegye tényleges alispánjává nevezték ki.

— A prefektus *Bucurest*-be utazik. A belügyminiszter ma táviratilag magához kérte dr. *Moldován* Silvius prefektust, aki ma *Bucurest*-be utazott.

— Az aradi bonok értéke 62 millió lei. Megirtuk, hogy a 40 százalékos bonok bevallására a pénzügyigazgatóság már befejezte az előkészületeket. Írtesülésünk szerint az aradi bonok értéke 62 millió lei.

— *Misics vajda* meghalt. Belgrádi jelentés szerint *Misics vajda* szerb labornagy, aki a szerb megszállás alatt a délvidéken is megfordult, Belgrádban meghalt.

— Büntetik a vonatkésést. A CFR. vezérigazgatósága elrendelte, hogy ezen től a vonatok nem állhatnak több ideig egy állomáson, mint amennyit a vasuti szabályzat előír. Arra utasítja az egyes állomásokat, hogy a vonat beérkezése előtt az állomás minden szükséges előkészületeket tegyen meg. Még a két percen felüli késést is szigorúan meg fogják büntetni.

— Árvízvédelem. *Herling Gyula* városi főmérnök és *Hahn Jenő* folyam- mérnök ma délelőtt árvízvédelmi szempontból megvizsgálták a Maros töltését egész a magyar határig.

— A német extránörökös dolgozni akar. Berlin. A német extránörökös ügy nyilatkozott hírlapírók előtt, hogy nagyon szívesen visszatérne hazájába, a hol a legkisebb állást is elfogadná, mert legfőbb vágya, hogy Németország újjáépítési munkájában részt vegyen. Tervét azonban nem valószínűsíthető, mert ellenségei megakadályozzák visszatérését.

— Háztulajdonos és lakó. Megirtuk, hogy *Hönig Frigyes* felmondott özvegy *Tulipán Sándorné*nak, mert ennek lakását férjhezmenő leánya részére akarta lefoglalni. A lakbérteti bizottság a felmondást nem szankcionálta. *Hönig* leányának völegénye, *Burnácz Kornél* annak közlését kéri, hogy özvegy *Tulipán* nének jogosan mondottak fel, mert a törvény megengedi, hogy ha a háztulajdonos felmondhat lakójának. Ő a tárgyaláson felajánlotta özvegy *Tulipán* nének, hogy az egyik szobában három hónapig dímentesen lakhatik és ha a lakáshivatal új lakást rekvirál az özvegy részére, a költözködés költségeit ő fedezi.

— Új dohányárak. A Monitorul Oficial legutóbbi száma közli az 1921. évi dohánytermés tarifáját. A rendelet a dohánytermő föld minősége szerint négy csoportba osztályozza azokat az árakat, amelyekért a dohánytermelők kötelesek a termést az államnak beszállítani. Az árak a következők: 1. jó minőségű sárga dohány kilónként 3 leitől 5 lei 50 baniig, a legolcsóbb 25 bani; 2. kilónként 4—8 lei, a legolcsóbb 30 bani; 3. kilónként 9—14 lei, a legolcsóbb 50 bani; 4. kilónként 11—18 lei, a legolcsóbb 50 bani. Aradnak és környékének dohánytermő földje az első csoportba tartozik.

— Repatriált bírósági hivatalnok. Bálint Imre, aradi járásbírósi irodafőosztály huzs évi aradi működése után lemondott állásáról és repatriálta magát. Bálint Imre ezután bucsuzik barátaitól és jó ismerőseitől.

— Vulkanikus kitörés. Tokio. Az *Asamayata* nevű vulkán Nippon szigetén működésbe jött. A földrengéssel kísért kitörés igen heves volt, több erdő leégett és egy községet a lávafolyam elöntött. Az áldozatok száma óriási.

— Agglegényadó Németországban. Berlin. A *Vossische Zeitung* dr. *Wirth* birodalmi pénzügyminiszterrel beszélgetést közöl. A miniszter bejelenti az agglegényadó behozatalát, amelytől azonban nem sok jövedelmet vár.

— Nadrágban járó nők. Bécs. A bajorországi *Obersdoriban*, az ismert fürdőhelyen sajtósági tüntetést kapott lábra a női fürdővendégek között. Valamennyien férfiruhában járnak és mindenben utánozzák a férfiakat úgy, hogy a hatóság kénytelen volt rendeletet kiadni, amelyben megtiltja, hogy a nők nadrágban járjanak és a rendelet ellen vétőket súlyos büntetéssel fenyegeti meg.

— Az erdélyi gyógyszerészkongresszus. Megirtuk, hogy az erdélyi gyógyszerészek *Clujon* (Kolozsvárt) kongresszust tartottak. Dr. *Bradean Athanáz* megyei főorvos felhívja az aradmegyei gyógyszerészeket, gyógyszerárbérletüket és gondnokokat, hogy február 8-án délelőtt 10 órakor jelenjenek meg a vármegyeházán, ahol a kongresszuson hozott határozatokat ismertetni fogja.

— Ingyenes fogkezelés. A Vörös Kereszt egyesület aradi fiókja értesítette a tanfelügyelőt, hogy a vári kórházban szegénysorsú tanulók ingyenes gyógykezelése végett fogműtőtermet rendezett be. A tanfelügyelő az értesítést az összes iskoláknak küldte.

— A vasut hűsarnoka. A CFR. aradi üzletvezetőségének elemzési hivatala a *Ferenc-tér* 6. szám alatt egy üzlethelyiséget bírt, ahol hűsarnokot tart. A CFR. november 1-én nem fizette ki a lakbért, ezért a ház tulajdonosa, *Pollák Lajos* február 1-re felmondta az üzlethelyiség bérletét. A CFR. azzal indokolta a bérletfizetés körüli mulasztást, hogy október 1-én új listviselők kerültek a CFR. elemzési hivatalához, akik a régi listviselőktől még nem vették át az aktákat. A járásbíró a felmondást érvényesnek nyilvánította. A CFR. ezután a lakáshivataltól az üzlethelyiség elrekvirálását kérte, aminek a lakáshivatal eleget is tett.

— Naponta újabb mutárgyak láthatók a képző és iparművészeti szalon állandó kiállításán. Megtekinthető délelőtt 10-től 1-ig, délután 3-tól 7-ig a kulturpalota kistermében.

— Házbéremelés helyett — leszállítás. *Havas Zsigmond* *Rosenberg Herman* házában két butorozott szobát bérelt, melyért január 1-ig 350 leit fizetett. Január 1-én *Rosenberg* 450 leire emelte a lakbért. *Havas* a lakáshivatal bérmegállapító bizottságától kérte a bér leszállítását. A bizottság a házbért január 1-étől kezdődőleg 250 leiben állapította meg.

— A köztársasági elnök üzenetel. Berlin. *Merges* szabóság, a braunschweigi köztársaság volt elnöke a nagyhercegi családnak megvételre ajánlotta a braunschweigi nagyherceg lemondó levelét. *Merges* kijelentette, hogy ha a hercegi család visszautasítja ajánlatát, akkor a lemondó levelet néhány százezer márkáért eladja egy amerikai milliommónak.

— *Trebils-Lincoln*, az áruló. Ennek a magyar származású nemzetközi szélhámosnak a nevével már többször találkozunk. Most megint szerepel *mister Trebils-Lincoln*, akit a *Times* leleplez. A nagy angol lap azt írja a kalandorról, hogy a Magyarországon és Németorszá-

gon tervezett monarchista puccsot elárulta. A leleplezés annál szenzációsabb, mert maga *Trebils-Lincoln* is a puccs kezdeményezői közé tartozott és fontos üzeneteket közvetített *Ludendorff* és *Horthy* között.

hogy őszintén siratott felesége után kénytelen távozni, mint egy 55—60 éves már nem éppen ifjú házasemberek. Ugyanigy járnak az elvált férfiak is, akik mikor azt hitték, hogy nagy tehertől szabadultak meg, feleségeikben életük meghosszabbítóját dobták el maguktól. Hiába, a természettel nem lehet tréfálni.

.....

A hosszú élet titka: a házasság

Ha igazat mondanak a quebeci egészségügyi hivatal népmozgalmi statisztikái, a házasság igen üdvös befolyással van az egészségre. E statisztikai adatok, agglegényi adóval súlyosbítva, talán a legcsökönnyösebb agglegényeket is meg fogják végre győzni. Minden esetre jó volna gondoskodni a kavagai statisztikai kiadványok minél nagyobb elterjedéséről. Mert a statisztikák nagyon érdekes dolgokat állapítanak meg. Például azt is, hogy az agglegények között sokkal több van, aki büntető bíróságokkal összeütközésbe jut. De még sokkal érdekesebb megállapítás: a felnőttek halandósága és házasság, vagy nem házasság állapota között szoros összefüggés van. Még pedig az agglegények kárára, akiknek halandósági számuk sokkal nagyobb, némelyik évfolyamra nézve a házasság férfiak halandósági számának kétszerese. A házasság emberek átlag sokkal tovább élnek (mily rossz beosztása a természetnek), mint az agglegények. A házasság férfiak halandósági száma körülbelül tíz évvel jár az agglegényeké mögött. Vagy is 30 és 45 év közötti agglegények közül aránylag ugyanannyi hal meg, mint a 40 és 45 év közötti házasság férfiak közül. Különösen rosszul járnak a szegény özvegy emberek, akik már egy ideig élvezték a házasság gyönyöreit. Mert egy 30 és 35 év közötti, tehát még igen fiatal özvegy férfinak ugyanannyi kilátása van arra,

Hajóinaiból — alkirály.

Az angol kormány az indiai alkirályi méltóságot *lord Rea-dings* igazságügyminiszternek ajánlotta fel, aki 61 éves és izraelita vallású. Valódi neve tulajdonképpen *Isaak Rufus* és egy kereskedő fia. Fiatal korában egy gőzösön hajóinas volt, majd Németországba küldték, hogy atyja számlájára üzleteket kössön. Viszátérve Angliába pénzügyi és jogügyi kérdésekkel kezdett foglalkozni és csakhamar ezen a téren hírnévre tett szert. A háború folyamán különleges misszióban az Egyesült Államokba küldték, majd 1918-ban felajánlották neki az Egyesült Államokban Anglia nagykövetei állását, de ezt nem fogadta el. Ugyáltszik, hogy az angol kormány felismerte kiváló diplomáciai tehetségét és ezért az indiai alkirályságot ajánlotta fel neki. *Lord Milner* hosszas hábozás után benyújtotta a gyarmatiügyi miniszteri tárcáról való lemondását ezzel mintegy tiltakozást jelentett be *lord Reading* indiai alkirályi való kinevezése ellen. Az ő helyét *Chamberlain* kincstárnokkal töltötték be.

Az elátkozott kastély

(Berger néni, a leánykereskedő.)

Szeretek a külvárosban bolyongani. A városok igazi képe a külső utcákban látszik leplezetlenül. Megyek végig a szűk mellékutakon. Elszórt viskók, munkából jövő fáradt emberek, asszonyok, akik az utcára sirják ki bánatukat. Sok-sok szemét. Arad egész nyomorúsága látszik ezekben a tükörszerű utca-labirintusokban. Független lányok, kereskedelmi végezték, az anyjuk mosónő és ők hivatalba járnak. Fáradtan, vérszegényen cipelik a robotot és félve vágyódva nézik a belváros kirakatainak drágaságait és otthon a piszkos udvari lakásban irógépeléstől fáradt láttal stoppolják össze lukas selemharisnyáikat. Megyek az utcán, cédulák az ablakokban. Mi minden eladó. Csizma, mosóteknő. Egy cédula ragadja meg figyelmemet. Kissé szebb a ház, mint a többi és a kapun egy tábla messzel irtve a fekete bádogra „Varroda”. Az ablak sűrűn le van függönyözve és egy ceruzával írott cédula az ablakban: „Ebben a házban átutazó uraknak rövidebb időre is szoba kiadó”. Szokatlan cédula ebben a lakáshivatalos időben, mikor anyyan szimatolnak lakás után. Megnézem, milyen lehet ez a kiadó szoba. A kapu zárva van. Csengetek. A buzós csengő szinte megrengteteti az egész épületet. Egy darab vakolat esik le, amint megrándul az egész kapu. Nedves malterdarabok esnek le. Egy öreg szofgaféle ember nyit ajtót. Kék kötény van előtte. Bizalmatlanul néz rajtam végig. — Kit keres az ur?

— Most érkeztem a vonattal, a csomagom még künn van az állomáson. Szállást szeretnék.

Mogorván utasít el. Itt nincs szállás. Csodálkozom: — De hisz künn van egy cédula, hogy maguknak van szobájuk? Egy jószágos külsejű néni jön elém és rászól az emberre, majd hozzám fordul: — Tetszik tudni nem igen szeretünk olyan utasféle embereket, mert azok legtöbbször nagyon smucigul viselkednek. Azt gondolják, hogy többet úgysem jönnek erre. Hanem Ön gavallér embernek látszik. Tessék beljebb sétálni. Barátságosan bolthajtásos folyosón megyünk keresztül. Majd egy szalonféle szoba következik. Az öregasszony helylyel kínál meg és cigarettát rak elém.

Mindenáron azt szeretné megtudni, hogy tulajdonképpen ki is vagyok. A drágaságról kezd sóhajtozni. Hencseregtem neki: — Oh ne tessék himni. Ez nem drágaság. Havi tizezer leiből már egész szépen ki lehet jönni.

Az öreg asszony sóhajt: — Hja kérem, de nem mindenkinek van annyi pénze. En egész szerény kis nyugdíjamból élek és két leányomat is nekem kell eltartani. Hivatalba nem engedhetem őket, mert tessék elhinni, olyan erkölcs telen ez a mai világ. Beszölt a másik szobába, és egy bájos fiatal tizenhét év körüli fehérruhás kisleány perült be az ajtón. Üdült, meglepett tekintettel bámult rám és az ártatlanság sugárzott le egész lényéről. Megtud-

Megszűnik Ausztria önállósága.

BÉCS. Két hét előtt Mayr osztrák kancellár az antant hatalmának kijelentette, hogy Ausztria életét így tovább nem lehet húzni. Azt követelte, hogy az antant most összeülő párisi konferenciája hosszú lejáratu sok milliárdos hitelt szavazzon meg Ausztriának, mert különben Ausztriát rákényszeríti, hogy a Német Birodalomhoz csatlakozzék. A legutóbbi napokban azonban háttérbe szorult az Ausztriának adandó hitel kérdése. Az antant nem akar több támogatást adni. Ehelyett a 24-én összeült párisi konferencia arról fog tárgyalni, hogy az antant megszünteti Ausztria szuverenitását és átveszi az ország közigazgatását. A hír óriási megdöbbenést keltett Bécsben. A nagynémetek azt követelik, hogy a nemzetgyűlés mondja ki Ausztria azonnali csatlakozását Németországhoz.

BÉCS. A Wiener Allgemeine Zeitung foglalkozva a kérdéssel a következőket írja: A külföldi lapok látszólag ellentétesen szá-

lam az öregasszonytól, hogy ez a fiatalabb kisleánya. Egy darabig még beszélgettünk, majd az öregasszony valami ürügygel magunkra hagyott bennünket. A kisleány nagyon köztelőt hoztam. Konyakot szedett élő a szekrényből és megkínált. En inkább a leányt unszoltam, hogy igyék. Mikor magunkra maradtunk, mint egy kellemes meleg macska kuporodott az öimbe. Egymásután hajította fel a pohárkakat és csakhamar megeredt a nyelve. Mindezt elmesélt. Berger néni nem az édesanyja. Csak tegnap ismerkedtek össze. Eddig varrodába járt és nagyon sokat kellett dolgoznia, de nagyon keveset fizettek és Berger néni nagyon sok szép ruhát igért neki, ha hozzájön. A szülei most is azt gondolják, hogy varrni jár ide. Forró könnyei hullottak fehér zsebkendőjére. Mikor menni akartam és Berger néni látta, hogy semmi fizetési szándékom sincsen szemtelen kezdett lenni. Rendőrséggel fenyegetőzött, hogy betolakoltam a lakásába és elcsábítottam egyetlen leánykáját. Mikor látta, hogy nem ijedek meg, szép szóval próbált föllem pénzt kérni, és mikor megmutattam a tárcámat, hogy nincsen pénzem, kikísért a kapuig és mérgesen csapta be utánam. — Mikor egy óra múlva arrafelé sétáltam, már ugylátszik okult Berger néni az előbbi tréfán, mert ablakából eltűnt a lakásthirdető cédula. A függöny most is erősen le volt eresztve és az ablakrepedéseken kiszivárgott az utcára egy régi elcsépeült Strausz-keringő ismert dallama. (S. E.)

Mozl.

A mozgóképszínházak műsora. Január 27-én az Apollóban: A gonosz apáca. Dráma. — Az Urániában: Tilos a vigiáték.

A gonosz apáca. A szezon egyik legnagyobb slágerének jelezték az előzetes kommunikáció ezt a csodásan szép és

molnak be erről a kérdéssel. Mert míg egyrészt hangsúlyozzák, hogy Ausztrián segíteni kell, addig másrészt, különösen Angliában nem mutatnak semmi érdeklődést az Ausztriának adandó hiteldolgozásban. Bécsben ezt az idegenkedést először azzal magyarázzák, hogy Franciaország és Anglia belenyugodtak abba, hogy Ausztria Németországhoz csatlakozzék. Ez a vélemény téves, mert Franciaország ismételtén kijelentette, hogy a csatlakozásba nem egyezik bele. A valóság az, hogy a hitel kérdése teljesen háttérbe szorult és ismét a kormányzás átvétele érdekli az antantot. A párisi konferencia éppen azzal a kérdéssel foglalkozik, miként kellene a bécsi jóvátételi bizottságot átszervezni, hogy Ausztria kormányzását kezébe vehesse. A bécsi lap megjegyzi, hogy mindez nem befejezett tény ugyan, de fenntartja azt a hírt, hogy a párisi konferencián az egyik nagyhatalom ilyen irányú javaslatot fog tenni.

nagyon érdekes filmdrámát megállapíthatjuk, nem joggal. Kevés filmben emelkedik a kinematográfia művészete ilyen tökélyre. A gonosz apáca minden tekintetben kiérdemli az elismerést. A film kiállítása a rendezői tehetség és jóízű kifejezője. Nem is fölvételekben, hanem művészi festményekben gyönyörködhetik a közönség. A dráma meséje szinte merészen eredeti. Egy zseniális építész tragédiája játszódik le előttünk idegizgalmas meseszöveg keretében. Megkapóan lebillincselő a kép ama része, amelyben meglepődnek a gonosz apácáról szóló legenda s Ágota nővér mulatózásainak lehetünk szemtanúi. A nagyszabású filmet még csütörtökön és pénteken tartja műsoron az Apolló.

Jön TIH-MINH, a szimpompás, nagy szabású indusztrális, amely 6 részből és 28 felvonásból áll. Ez a film fölülmulja az összes eddigi filmatrakciókat. Az első részt február első napjaiban mutatja be az Apolló színház.

Magyar Star-film az Urániában. Tegnap mutatta be az Uránia a kiváló magyar filmgyár egyik szporkázóan ötletes vigiáték-filmjét. Tilos a csók a címe a pompás filmnek, amelynek szűzsejéről a cím megismerése után azt hisszük fölösleges írunk. A közönség nagyszerűen mulatott a vigiáték humoros jelenetein s a szereplők közül Lothlla érdemelte ki az elismerést közvetlen játékaival.

Templomba kell járni

a magyar tisztviselőknek

BUDAPEST. Ferdinándy Gyula belügyminiszter a törvényhatóságokhoz küldött köriratában elrendelte, hogy az istentisztelet ideje alatt mindenütt szilmetelni kell a hivatalos munkának. Vidéken ősidők óta szokásban van, hogy vasárnap és ünnepnap délelőttjén, különösen a községházán és a főszolgabírói hivatalban a földműves nép ügyes-bajos dolgainak elintézésére hivatalos órákat tartanak. A belügyminiszter mostani rendeletével kimondta, hogy

a tisztviselők a vasárnapi és ünnepnapon hivataloskodás helyett járjanak templomba.

— Létünk függ attól — mondja a rendelet — hogy a keresztény-érzés megerősödjék. Nagy fontossága van e szempontból annak, hogy a közönség ügyeinek intézésére és a népek tanácsokkal, utmutatásokkal való ellátására hivatalos tisztviselőket mindenütt a rendületlen vallásérköcsi felfogás hassa át. Szükséges tehát a tisztviselők vallásos érzésének éntartása és fejlesztése.

LEGUJABB.

(Öt millió dollár Középeurópa-nak.) Newyork. A Morgan-bankház elhatározta, hogy 5 millió dollár hitelt nyújt a középeurópai államoknak.

(Károlyit elnöknek hívják.) Bécs. Itteni diplomáciai körök úgy tudják, hogy Linderék Károlyit akarják a baranyai köztársaság elnökévé megnyerni.

(Világciklon.) Budapest. Az az orkán, amelynek Budapesten három halott és több mint száz sebesült áldozata van, egész Európán végigszánguldott és a tengereket is felkorbácsolta. A londoni meteorológiai intézet szerint az orkán az Atlanti Óceán éjszakai területéről délkelet felé terjedő ciklonra vezethető vissza.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Páris, szikratávirat január 25-ről. Dollár 13.25, marka 23.75, leu 19.50. Bucuresti, január 25. Dollár 65, marka 1.22. Arad, január 26. Dollár 68, marka 1.22. Timisoara (Temesvár) január 26. Dollár 68, marka 1.22. Budapest, január 25. Angol font 1970—2030, léva 680—725, dollár 500—525, francia frank 3650—3710, marka 880—900, lira 1900—1930, osztrák korona 82—86, rubel 250—270, leu 690—710, korona és frankdinar 1450—1480, lengyel marka 69—73. Bécs, január 25. Marka 1070, leu 825, lira 2260, francia frank 4450, dollár 610, rubel 330, szokol 805, angol font 2280, dinár 1700, magyar bankjegy 117, lengyel marka 82. Zürich, január 25. Berlin 1145. Newyork 632.5, Prága 9, Budapest 115, Zágráb 450. Bucuresti 905, Varsó 80, Bécs 200, osztrák lebeljegyzett korona 122.5.

Budapesti értéktőzsde. Budapest, január 25. Az értéktőzsden a következő fontosabb kurzusok alakultak ki: Magyar Hitel 2000, Osztrák Hitel 1130, Angol-Magyar Bank 980, Leszámitoló Bank 810, Salgótarjáni 7750, Rimamurányi 3650, Államvasut 4100.

A szerkesztésért

KÁROLY JÓZSEF

felel.

Müller-féle

Korona kékítő, la Rizkeményítő, Padló beeresztő és fényszerítő paszták, Lysoform, Pyrol fém tisztító, Terpentin szesz, Benzin, Szappangyökér, Harry cipő krém, Lux és Persil mosó porok, Tearum, cognac, likőr olcsó árakon a

Házu drogeriában.

